

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Függellen Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A BÉKE VÉDELMEZŐJE

Európa és a világ legkülönbözőbb országaiban a béke híveinek elkeseredett és nehéz küzdelmet kell folytatniuk a béke gondolatáért: a reakciós kormányok üldözik a béke híveit, durva terrorral akarják elnyomni a dolgozó tömegek békeakaratait, borzónba hurcolják a béke gondolat hirdetőit, megtiltják a béke aláírások gyűjtését, nem engedik be országukba a nemzetközi békeküldöttséget, avagy annak tagjait nem fogadják. Holott a stockholmi békefelhívás sok százmilliónyi ember hitét és akaratát fejezi ki. Nyugat-Európa munkásai, parasztok, tudósok, papok, művészek, írók, egyszerű emberek és asszonyok nyilatkoztak meg szabad akaratukkal mindenütt a veszélyeztetett béke gyönyörű gondolata mellett. A kapitalista és imperialista kormányoknak nagyon kényelmetlen a tömegeknek ez az akarat: az imperialista háberus előkészület bujtatói félnek attól, hogy a béke gondolata az emberek százmillióit egyetlen egységessé táborba tömöríti egy szűbb és jobb jövő érdekében. Ez a szűbb és jobb jövő nem kelhet életre másként, mint hogy az emberiség lerázza magáról a háberus kényszerét, ellene mond minden háberus uszításnak, elűzi életéből a háberus rémségeit és vele azokat, akik azt újra az emberiségre akarják zúdítani.

A Szovjetunió évek óta harcol a béke ügyéért, az Egyesült Nemzetek Szervezete alapokmányának igazságos és tisztességes értelmezéséért, a békeegyezmény megkötéséért, az atombomba betiltásáért, — a világ népei különbséget tehetnek, éppen a mostani események tükrében, az imperialista agresszorok politikája és a Szovjetunió politikája között. A Szovjetunió politikája egyértelmű politika, amelynek célja a béke, az építés, a békés munka folytatása, küzdelem az új háberus ellen, a háberus előkészületek leleplezése, a hazug és hamis pacifizmus leleplezése. Ezért sorakozik fel tisztelettel, szeretettel és csodálattal az egész haladó és dolgozó emberiség a Szovjetunió körül.

Nem lehet ez másként: a szocializmus, a szocialista építés és a béke ügye egyet jelentenek. Miért van szükségük az imperialistáknak új háberus előkészítésre, kirobantására? A háberus új profitot jelent, a háberus új kizsákmányolási lehetőségek mellett egyben jelenti a kapitalista kormányoknak és bankármegbízóknak az egyre fenyegetőbb válságok ideiglenes elodáztatását, kikerülését, az új háberus menekülés számukra a válságok elől, menekülés a tömegek növekvő tisztánlátása és helyes felismerésének következményei elől. Viszont a szocialista építés minden egyes eredménye és sikere a béke ügyének újabb győzelme a háberus sötét kísértetei fölött. Nincs egyetlen egy szovjet ember, aki ne értené egyet a szocialista építés óriási eredményeivel, amint hogy a Nagy

Honvédő Háborúban a szovjet emberek ezért és a béke ügyéért sorakoztak fel Lenin és Sztálin zászlaja körül olyan csodálatos és példaadó lelkesedéssel, önfeláldozással a fasizmus ellen, az akkor fasizta mitológiával álcázott imperialista behatolás, támadás leküzdéséért. A szovjet emberek s nyomukban a világ összes becsületes és békeszerető embere a kapitalista politika példáján felismerték, hogy a fasizmus és a kapitalizmus mennyire szövetségesek, mennyire egylényűek: hiszen a fasizmus végeredményben a válságok és a kapitalista termelés csúdjára menekülő önző, kizsákmányoló rendszerek utolsó mentővára, félszeg és torz „megoldási” formája.

A Szovjetunió kormánya és népe azzal a tettevel, hogy a stockholmi békefelhívást, egyáltalában az egész béke gondolatot lényegét kormányzati programjává tette, újra bebizonyította az emberiség előtt, hogy a szocializmus országa valóban a béke legerősebb bástyája, a veszélyeztetett emberiség, az üldözött munkások és szabadságjogok hatalmas menedéke.

E frázisok és hazugságok mögött pedig — amint ez most az angol-szász államok támadó politikájánál a koreai kérdésben beigazolódt — nem áll más, mint leplezetlen hazugság, gonosz ragadozási és uralmi akarat, támadás a népek szabadsága, élete, joga és munkája ellen. A Szovjetunióban a kormány és a nép akarata a béke védelmében éppúgy egyet jelent, mint a szocialista építés megvalósításában, míg a kapitalista államokban a nép és a kormány szándéka és politikája a legélesebb ellentétben áll egymással. Eppen mert a szocializmus építése a szovjet nép leggyetemessebb és legemberibb célja, programja, élettartalma, ezért jelent egyet ott kormány, nép és a népakaratot megjelenítő Legfelsőbb Tanács — másként, mint a béke gondolatát terrorral eltipró burzsoá „demokratikus” államokban.

A Szovjetunióban a kormány minden erővel támogatja a népi szocialista akaratát és békeharciát és a szovjet állam vezetőire, a Bolsevik Párt haladó küzdelem élén. A szovjet emberek egységes, lelkes elhatározása a stockholmi békefelhívás mellett, csak még jobban megerősíti ezt az érzést és hitet a világ nemzetiben. Biztonságot és lelkesedést merítenek a békéért küzdő milliók a Szovjetunió békeakarataiból, még jobban rajta lesznek, hogy megfékezzék a háberus gyújtogatás sötét démonait, hogy még elszántabban sorakozzanak fel a béke védelmére, még nagyobb hűséggel és szeretettel kövessék a haladó emberiség nagy vezérért és tanítóját, Sztálint és a békeharc hatalmas, leküzdhetetlen frontját kiépítő, töretlen erővé fejlesztett Szovjetuniót.

Szovjet emberek érdeke a tartós béke

Az Oroszországi Szövetséges Szocialista Szovjetköztársaság Legfelső Tanácsának csütörtök délelőtti ülésén folytatott a vitát a Szövetséges Köztársaság állami költségvetésével és az 1949. évi költségvetés teljesítésével foglalkozó előadói beszédről.

Magrafa Mavljutova, a Baskir Autonóm Köztársaság küldötte hangsúlyozta, hogy az Oroszországi Szövetséges Szocialista Szovjetköztársaság Legfelső Tanácsának negyedik ülészaka

azokban a napokban folyik, midőn az egész Szovjetországban kibontakozott az atomfegyver eltiltását követelő stockholmi felhívást támogató aláírások gyűjtése. A sokmillió szovjet nép a felhívás egyhangú aláírásával ismételtlen bizonyítja, hogy szorosán tömörül a Bolsevik Párt körül, bizonyítja, hogy feltétlen odaadással viseltetik Sztálin, a béke nagy zászlóvivője iránt. A Szovjetunió számára ismeretlen az idegen területek elfoglalásá-

nak politikája és az, hogy más népekre erőszakolja rá saját akaratát. A szovjet emberek — mondotta Mavljutova — a kommunista társadalmat építik, erdekük a hásszú és tartós béke. A békére törekvésnek, a szocialista állam békeszerető külpolitikájának világos bizonyosága a Szovjetunió költségvetése. Ennek a költségvetésnek kétharmada gazdasági, társadalmi és kulturális célokat szolgál.

Csehszlovákia haladó katolikus papjai hűséget fogadnak a dolgozó népnek és a népi demokratikus köztársaságnak

Prága: Az összes keresztény egyházak haladó szellemű lelkészeinek luhačovicei békeértekezlete és velehradi békeharangját után a csehszlovák haladó katolikus lelkészek háromnapos munka-értekezletet tartottak Velehradon.

Az értekezleten 453 katolikus pap vett részt az ország minden tájáról. A katolikus lelkészek munkaértekezletén megjelentek a magyarországi, lengyelországi, bulgáriai, németországi és angolai katolikus papok képviselői is.

A csütörtöki záróülésen Fierlinger miniszterelnökhelyettes hangzott, a népi demokratikus országokban nincs akadály annak, hogy az egyház együtt haladjon a néppel. Nem kívánjuk lelkészeinket, hogy megszegjék az egyházi törvényeket, de nem engedhetjük meg, hogy Róma diktálja politikai nézeteinket. Egy pillanatra sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a Vatikán a harmadik világháberus előkészítésén dolgozó ame-

rikai imperializmus szolgálatába szegődött.

— A keresztény egyházak képviselőinek luhačovicei értekezlete bebizonyította — folytatta Fierlinger —, hogy a keresztény gondolat és a szocialista eszme között nincs ellentét.

A csehszlovákiai haladó szellemű római katolikus lelkészek képviselőinek munkaértekezlete egyhangú határozatot hozott:

— A római katolikus egyház hű fia vagyunk és örökre azok is maradjunk. A Szentatya iránt engedelmes vagyunk vallási kérdésekben de politikai kérdésekben teljes szabadságot tartunk fenn magunknak. A népből származunk, a néppel élünk és a néppel haladunk előre. Örömmel tölt el bennünket az új élet, amely ma hazánkban kialakul és amely elkarítja a nép útjából a tőkés rendszer erkölcsi posványát.

A leghatározottabban elítéljük azokat a büntető rendszabályokat,

amelyek az egyház vezetői a népi demokráciához és a dolgozó tömegekhez hű katolikus lelkészekkel szemben alkalmaznak.

A nyugati imperialisták új háberus katasztrófába akarják dönteni az emberiséget. Az amerikai nagytökecsék a koreai beavatkozással nyit támadásba mennek át. A háberus uszítók imperialista politikájukat gonosznak, bűnösnek és keresztényellenesnek bélyegezzük.

Fájdalommal tölt el bennünket, hogy ezt a politikát a Vatikán jóváhagyja és támogatja. Elítéljük a vatikáni rádiórágiomhadjáratt. Mint Krisztus tanításának hirdetői, csatlakozunk a béke hívének világtáborához, amelyet a Szovjetunió vezet.

Népeink egyre fokozódó lelkesedéssel építi az új életet országunkban, amely feltartóztatlanul menetel a szocializmus felé. Az egyháznak, ha nem akarja elveszteni a nép bizalmát, a kormánnyal és a néppel kell haladnia.

Nyilvánosságra kerültek a koreai támadás amerikai előkészületei

New York: Az amerikai képviselőház külügyi bizottsága jelentést készített, melyben rámutat azokra a széleskörű előkészületekre amelyek megelőzték az amerikaiak koreai támadását. — A jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt év júliusában, amikor az amerikai megszálló csapatok állítólag teljes számban elhagyták Dél-Koreát,

az USA száztizsmillió dollár értékű fegyvert adott át a Li-Szin-Man kőkőknek.

Az United Press hírügynökség washingtoni tudósítója szerint a jelentés arról is beszámol, hogy Li-Szin-Man kőkőknek több mint száz ezer puskát és más fegyvert, több mint kétezer páncéltörő fegyvert és negyven ezer hozzávaló lövedéket, valamint több mint negyven ezer gépkocsi, nagymennyiségű 37—57 milliméteres páncéltörő ágyút, 105 milliméteres tarackot, 60—80 milliméteres aknavetőket és húszezer aknát, ehhez negyven ezer japán puskát és löszert adtak át. Ezek kivül az USA 79 hajót, köztük aknavetőket, csapatszál-

lító és őrhajókat adott a Li-Szin-Man kőkőknek. Ez a hadianyag-mennyiség elegendő volna egy ötvenezres hadsereg felszerelésére.

A lapudósító sajtóközleményével jegyzi meg, hogy „a dél-koreai csapatok gyors visszavonulásukban nyilván nagymennyiségű fegyvert hagytak hátra.”

Az USA támadó előkészületeiről tanúskodik olyan hivatalos személyek nyilatkozatai is, akik kapcsolatban állnak a Marshall-terv igazgatásával. Ezek a nyilatkozatok az elmúlt hónapban a szenátus költségvetési bizottságának zárt ülésén hangzottak el. Az ülésről készült beszámolóból kitűnik hogy

Foster, az ügynevezett „gazdasági együttműködés” hivatalt vezetője, június 13-án nyíltan beszélt a dél-koreai katonai előkészületekről.

A TASZSZ-HIRÜGYNÖKSÉG KÖZLEMÉNYE:

Moszkva: Az angol külügyminisztérium képviselője július 5-én Londonban egy sajtókonferencián kijelentette, hogy Anglia moszkvai

nagykövete útján javaslatot fordult a Szovjetunió kormányához a koreai kérdés békés rendezésére vonatkozólag és hogy Anglia válassza vár a szovjet kormánytól.

A TASZSZ-t felhatalmazták annak kijelentésére, hogy Anglia moszkvai nagykövete a Szovjetunió külügyminisztériuma képviselőivel folytatott megbeszélésében a koreai kérdés békés rendezésével kapcsolatban semmiféle javaslatot nem nyújtott át a szovjet kormánynak és tisztán annak a véleményének a kifejezésére szorítkozott, hogy a koreai konfliktust idővel megoldják.

Nyilvánvaló, hogy Anglia moszkvai nagyköveteinek kijelentése a szovjet kormány részéről semmiféle válasza nem szorult.

A KOREAI HADSEREG FELSZABADITOTTÁ PHENTHEK VÁROSÁT

Föngjang: A koreai néphadsereg parancsnokságának jelentése közli: A néphadsereg alakulatai valamennyi fronton előrenyomulnak. Július 6-án 15 órakor teljesen felszabadították Phenthek (Heitak) várost.

A szovjet kormány az USA kormányát felelősnek tartja a koreai blokádnak minden következményéért

A Szovjetunió külügyminisztériuma július 4-én a következő jegyzéket kapta az USA nagykövetségétől:

„Az Amerikai Egyesült Államok nagykövete egyrészről, másrészről juttatja kifejezésre a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége külügyminisztere iránti és a kapott utasításoknak megfelelően (tisztelttel értesíti a minisztert) arról, hogy az Amerikai Egyesült Államok élénke támogatva az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának az a kérését, hogy nyújtsanak segítséget a Koreai Köztársaságnak, az északkoreai hadiok bevonulása ellen, hogy nyújtsanak segítséget a helyreállítására Koreában parancsot adott a koreai partvidék blokádnak a vétele. Ez a blokádnak a hadi- és a polgári életbe lép.”

A Szovjetunió külügyminisztériuma július 6-án az USA nagykövetségéhez a következő tartalmú jegyzéket juttatja:

„A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége külügyminisztere július 4. jegyzékének átvételét és a szovjet kormány megbízásából az alábbiakat jelenti ki:

A nagykövetség említett jegyzéke arról értesít, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya a Biztonsági Tanácsnak a koreai kérdésben hozott határozatára a koreai partvidék tengeri blokádnak alá helyezése.

A szovjet kormány Trygve Lie úrnak az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárának felhívására adott június 29. válaszában már kifejezte, hogy a Biztonsági Tanácsnak a koreai kérdésben hozott határozatát az Egyesült Nemzetek Szervezete elutasítja, mert az megsemmisíti a koreai felek közötti béke megőrzését és a koreai partvidék tengeri blokádnak a vétele.

fogantartására. Koreára vonatkozóan és így Korea tengeri blokádnak alá vételére sem.

Korea blokádjának újabb agresszív lépése. Ez a blokádnak éppen olyan összeegyeztethetetlen az Egyesült Nemzetek alapelveivel, mint az Egyesült Államok egész fegyveres intervenciója Koreában.

A francia nép együtt érez a koreai néppel

Páris: A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottsága csütörtökön Maurice Thorez elnökletével ülést tartott. Az ülés után kiadott közlemény megállapítja: A kormányváltás nyilvánvalóvá tette, hogy egyre nehezebb a francia népre érdekei és akarata ellenére a nyomor, a reakció és a háború politikáját ráerőszakolni. A francia munkásszolgálat és a nép más politikát követel, mint amelyet három év óta a kommunistáknak a kormányból történt kiszorítása óta folytatnak.

A közlemény hangsúlyozza, hogy véget kell vetni azoknak a botrányos kiadásoknak, amelyek egyrészt a vietnami háborút folytatá-

A fentiek értelmében a szovjet kormány az Amerikai Egyesült Államok kormányát felelősnek fogja tartani ennek a lépésnek minden következményéért és minden körülményben, ami a Szovjetunió érdekeit a fent említett blokádnak életbeléptetésével kapcsolatban érinti.

Több ezer táviratban tiltakoznak a magyar dolgozók

A „Megvédjük a békét” mozgalom országos tanácsához a táviratok szünni nem akaró áradata érkezik. Munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek, üzemek, termelőszövetkezeti csoportok, egyesületek, hivatalok, intézmények fejezik ki mely felháborodásukat az imperialista agresszorokkal szemben és testvéri együttérzésüket a hős koreai néppel.

Távirat érkezett a többi közt az Egyesült Izzó, a Lampart, a Vegyipari Gep. és Radiator-gyár NV, a Péti Nitrogén-

művek, a Tatabányai Alumíniumkohó NV, a Pécsi Magasépítő NV, a Dorogi Erőmű NV, a Tatabányai és Törölgőrendezések NV, a Szerszámgépgyár NV, a Tüzép NV, a Bamert NV, az AVESZ NV, a Csepeli Ásványolajgyár NV, a Dohánybevaltó NV, a General Biztosító, a pécsi tudományegyetem, a szamosangyalosi Kossuth TSZCS, Magyarfűtő, Gyöngyöspatak, Németi, Gacsaj, Császló magyar községek, az atkai gépalomna, a szentgotthárdi Kaszagyár dolgozóitól.

TITÓ ÉS BANDA A NEMZETKOZI REAKCIÓ SZOLGALATÁBAN

A világ haladó közvéleménye előtt világosan áll Tito és áru-bandájának szerepe a háború alatt. Titoék már ebben az időben szoros kapcsolatot építettek ki a nyugati imperialistákkal, de kapcsolatban álltak a Gestapoval is. A jugoszláv nép ellenállási mozgalmának számos hőst juttatták a német rendőrség kezére.

Annakidején Tito gondoskodott arról, hogy elűntesse gaztetteinek nyomait. Minden intézkedést megtett azok elváltására, akik később leleplezhetők voltak. Erre a lehetőség nyílt számára a háború idején, amikor ő és Rankovic egyenesen a német fasiszták sorába léptek be, és nekik alkalmas emberekkel, vagy valamelyen ürüggyel maguk végeztek velük. A jugoszláv nép önfeláldozóan és hőiesen harcolt a német fasiszta rablók ellen a második világháborúban, olyan önfeláldozóan, hogy még Tito áruháza sem tudta megtörni harcos elszántságát. A nép hitt a győzelemben, mert szilárdan hitt a Szovjetunió győzelmében, abban, hogy a Szovjet Hadsereg szétzúzza a német fasizmust és felszabadítja Európát. De Tito folytatta hazaféltetését... A jugoszláv nép háta mögött mindjárt a háború elején tárgyalásokat folytatott a német parancsnoksággal, hogy kegyelemre megadja magát Hitlernek, csak azt a feltételt köthette ki, hogy a német csapatok hagyják meg neki valamely területet, ahol felállíthatja kormányát. Ezekről a tárgyalásokról is beszélt Brankov a budapesti bűnperben.

Mintán a Szovjet Hadsereg Sztálingrádnál a német csapatokat szétzúzza, ami a háború egész menetében döntő fordulatot jelentett a Szovjetunió és valamennyi szabadságszerető nép javára, Tito közeledést keresett a külföldi felderítő szolgálatok ügynökeihez, Jellemző, hogy körülbelül 1943-tól kezdve az angol propaganda megasztalni kezdte Titot. Titohoz megérkeztek Randolph Churchill, az angol miniszterelnök fia. Először nyelvet ereszkedik le Jugoszláviában Fitzroy Maclean dandártábornok, az angol felderítő szolgálat régi munkatársa. Maclean találkozik Velebittel, Tito képviselőjével, aki szintén régi angol kém.

Nemrég Randolph Churchill és Fitzroy Maclean megírták jugoszláviai látogatásukkal kapcsolatos emlékeit. A Titoval történt első találkozásról szólva Maclean, aki Jugoszláviában az angol felderítő misszió feje volt, ezeket írja: „Ígykeztem összegezni benyomásaimat arról az emberről, akivel beszéltem s arra a következtetésre jutottam, hogy lehet vele beszélni”. Maclean kezdi szövögetni kényes kérdéseket valamennyi partizán-csapattal. A partizánokat felhívja Maclean kényes nyers és leplezetlen fellépése, ígykezik az új vágni garázdálkodásuknak, de Maclean és alantaszit Tito rendületlenül támogatja. „Gyakran, amikor beosztottjainak kitarása következtében szakutcaba jutottunk — meséli Maclean — Tito beavatkozott és érvénytelenítette határozataikat”.

Maclean logálkodik könyvében Churchill és Tito találkozásairól. „Churchill és Tito — állapítja meg Maclean — elég jól megértették egymást”. Ez 1944 nyarán volt. Néhány hónap múlva az angol csapatok benyomultak Görögországba. De a görögországi behatolás csak egyik részlete volt a tervnek, amelyet az angol imperialisták a Balkánra nézve kidolgoztak. Volt még egy „Ratvik” jelzésű angol terv is. Ez a terv azt célozta, hogy meggyűlölt Jugoszlávia a Szovjet Hadsereg által való felszabadítását és előkészítse Jugoszlávia angol megszállását. Tito megígérte, hogy támogatja a

tervet. Ezt azonban a Szovjet Hadsereg ellenállhatatlan támadása meghiúsította.

Churchill és Maclean visszaemlékezéseikben Titot „kedves barátjuknak” és „jóbarátjuknak” nevezik. De Maclean elbeszéléseiben, aki sokkal ügyesebb és ravaszabb, mint Churchill balkezes fiacskája, kifejezésre jut az angol úr megvetése a jugoszláv lakójával szemben. Tito iróasztalán — veti oda mintegy mellékesen Maclean — észrevettem egy kis bronz Napoleon-mellszobrot. „Amikor arról számol be, hogy Tito milyen rendkívüli fényűzéssel rendezte rezidenciáját a királyi palotában” — Maclean nem minden gúny nélkül írja: „Tito a kényelem iránti elszántságát előszeretettel olyan gyorsan megbarátkozott a számára új helyzettel, mintha egész életét palotákban töltötte volna. A ruhákat és uniformisokat Belgrád legjobb szabói készítették részére, ingeit a legdrágább szálakból készítették, a legjobb inycellulátokat fogyasztotta és a legdrágább borokat itta”.

Belgrádban járt emberek mesélik, hogy Tito a belgrádi színházban aranyos karszéken ül páholyában, amelyet mindenüvé utána viszik, a kórus pedig olyan dallásokat, amely dicsőíti Tito barátunkat, a fehér ibolyát. A jelenlévők nem is mernek Tito felé nézni, nehogy elnevessek magukat a „fehér ibolyánál”, amely alacsony termetű mellett 128 kilót nyom.

Mirdazok, akiknek alkalmuk volt éveken át közelről figyelni Titot, úgy emlegetik, mint hű lecsesőt, aki dicsekszik „magas” külföldi összeköttetéseiével és megdöbbentő tudatlanságával beszél „hadműveleteiről”. Tito boldogja a drágaköveknek és a csillogó rendjeleknek. Zsebből arany kronométert húz elő és drága karóráival ellenőrzi járását. Csillagátia gyűrűirek óriási brilliánsait.

Jugoszláviában szép számmal voltak emberek, akik még a háborús éveken így kezelték útját vágni Tito káros tevékenységének. Ezeket irgalmatlanul legázolt. Tito és környezete felkiismeretét terhelte a hős Ivan Milutinovics és Szava Kobacsevics elpusztítása. „A felszabadító háború idején Rankovic volt a legfelsőbb bíróság elnöke” — beszéli Sztajano-

vics, a jugoszláviai partizánbarok egyik kimagasló résztevője — és mint ilyen, több partizáni lövetett agyon, mint a németek.

Rankovic 1941-ben a Gestapo „kezebe került”. Fegyvert találtak nála, párttagok címet, pénzt. De a Gestapo-príbekek ritka előzetes engedély nélkül vele. Kórházba vitték, ahol számára különösen kedvező feltételeket teremtetek és néhány nap múlva Rankovic éppen és sértelmentül viszerelt Titohoz. Tito Rankovic „hősi meneküléséről” legerdát terjesztette el, de ugyanígy „menekült meg” az összes provokátorok, akik a rendőrségen irásbeli nyilatkozatot hagytak, hogy hajlandók teljesíteni a felderítő szolgálat minden megbízását. Rankovic most Tito löhőhára, rendőrségének, kémszolgálatának és nagyszámú testőrségének vezetője. Tito másik cinkosa, Kardelj „hősiemen menekült” a háború alatt, mert barátja és munkatársa volt a szlovákiai Gestapo főnöke. Tito, Rankovic, Kardelj, Gyilasz, a csendőrszázados fia, a tébolyult Mosa Pjate, ők azok, akik a Jugoszláviában felállított fasiszta rendszerért a felelőséget viselik. De egyre rővekszik a nép felháborodása Tito ellen, aki Jugoszláviát katonai hídfevé akarja változtatni a Szovjetunió és a népi demokrácia országai ellen. Jugoszlávia népe kemény és elszánt harcot folytat, hogy megmentsse az országot Titótól és cinkosaitól.

BOLGÁR TILTAKOZÓ JEGYZÉK TÖRÖKSZÁGHÓZ

Szofia: A Bolgár Népköztársaság külügyminisztere június 14-i jegyzékében erőlyesen tiltakozott a török kormányval a bolgár határ bünös megsértése ellen.

Július 1-én a török hatóságok az incidens minden részletét elismerték, amint ezt a Bolgár Népköztársaság külügyminiszterének említett jegyzéke előadta.

Mindenek ellenére a török sajtó folytatta rosszindulatú, bolgár ellenes hadjáratát és az incidensről újbol hazug változatot terjeszt. A török kormány eltilkolja az igazságot és nem cöfolja meg a török közvélemény előtt a hazug és rágalomok állításokat. Hymóden batorítja a bolgár ellenes hadjáratot.

KIALLÍTÁS AZ ALKOTMÁNY ÜNNEPÉN

Augusztus 20-án, az Alkotmányunk ünnepén nagyszabású reprezentatív képzőművészeti kiállítás nyílik meg a műcsarnokban. A magyar képzőművészek és iparművészek szövetsége rendezte a kiállítást, amelyen mintegy 500 művész vesz részt. A kiállítók között igen sok fiatal munkás és dolgozó parasztszarmazású művész is lesz.

KITÜNTETETT FILMESEK

A „Világifjúsági találkozó” és a „Ludas Matyi” c. film készítőit érdemes és eredményes munkájuk elismerésül a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a minisztertanács elnökének előterjesztésére kitüntetésben részesítette.

A „Világifjúsági találkozó” készítői közül a magyar népköztársasági Erdemrend IV. fokozatával tüntette ki az Elnöki Tanács Avanyeszova rendezőt.

MINDENKI az acatásért...

A Vöröskereszt az acatás előtt országosztó elsősegélynyújtási tanfolyamokat rendezett, amelyek különösen a csepplőgepek mellett dolgozók vettek részt. A népességörök nemcsak egészségügyi tanácsokkal látják el a dolgozókat, hanem megszervezik a dolgozó anyák gyermekeinek gondozását is. Mindenütt lelkesen segítnek az acatási munkákban az MNDSZ asszonyai és a DISZ fiatalok. Az MNDSZ asszonyai kitöltözték a zsákokat, tűzörségeket alakítanak, rendezhozzák a keményrakatákat.

A jó eredmények mellett még komoly lemaradások is tapasztalhatók különösen a partvidékben. A dolgozó paraszok ehhez vegyék igénybe a géppálmások segítségét, melyek a csepplési időszak alatt is éjjel-nappal végzik a tartóhántást.

Anyakönyvi hírek

Születések: Molnár János ácssegéd Kinizsi u. 76; Irma, Szanyi József NV munkás Árpád u. 14; Sándor, Ivánka Tóth Sándor partiskolai előadó Teleki u. 7; György, Kozák Gyula MAV géplakatos Zöldfa u. 2; Gyula, Ungvári László tífia - Kősep u. 3; Gábor, Kardos János gazd. Újmező 70; Julianna Szencsik Janos gumijavító s. Timár u. 13; Eva, Muzsi Ede ny. munkás Deák F. u. 24; József, Hübuczky Gábor tészteszt. Ebes 54; Irk, István, Zoltán, Keresztes Endő asztalos s. Olan Károly u. 6; Ernő Hazasság: Dr. Maties Atajos MAV ellenőrző orvos Timár u. 52 és Kovács Mára Timár u. 52

Hatalozások: Sándor Gabriella 3 hónapos Sámsoni út 29. Pász Erzsébe 1 hónapos Ede 50. Ory Gábor 1 napos Borsai tér 1. Övt Szonoki Lajos 1 napos Ilona szoc. otthoni apolt 55 éves, Kishegyési út 40.

2 oldal
Debrecen, 1950 július 8.

Közérdekű levél...

A NAGYERDEI CSÓNÁKÁZÁS MEGKÖNYVITÉSÉRŐL

A Nagyerdőben felöltök és gyerekek öröme a csónakázás a szépfelkúvú tavon. A csónakázás azonban könnyebb lenne és még többek számára lenne hozzáférhető, ha megengednék az evezést úszódresszben. Különösen a kánikulai melegben nem volt kellemes ruhában csónakázni. A ruha akkor sem öröm a viselője, a csónakázó számára hi történetesen felborul a csónak. Már pedig ez gyakran megtörténik a csónakázó csónakjával, amelyek közül némelyik olyan, mint a rózsa, a nótában: „libegő a járása”. Ha csak úszódressz van a csónakázón, akkor semmi baj nem történhetik ha ruhástul potyan a vízbe, akkor már megsejt a baj, a ruha is piszkos lesz a sárgászöld víztől, de a száradás órái sem éppen a legszórakoztatóbbak.

Gyakorlati megoldásként felvetjük: adják át a csónakázóknak a fűrdőnek. A fűrdőben is lehessen váltani csónakjegyet, és ezzel engedjék ki a csónakázó vágyó fűrdőzöt a tóra. Ugy tudjuk, a rendőrség talán kifogást emel, mondván, hogy közszemérem eljenni kihágás, ha valaki fűrdőruhában sétál át. Debreceen szerepe fűrdőváros lenni, nos, a Nagyerdő igazán fűrdővárosnak lehetne minősíteni és meg lehetne engedni a fűrdőruhában való átjárást a fűrdőből a csónakázótóra és vissza.

A közszemérem nem csónak túlcsozta. Víz volt a csónakázó forga ma is megőné és sokat áldozhatának Debreceen másutt nem gyakorolható sporjuknak vagy legalábbis szórakozási módjuknak: a csónakázásnak.

Végig a megyében a kenyércsata frontján...

Végigmentünk Hajdú-Bihar megye nagy részén, a kenyércsata különböző frontjait tekintettük meg. Az első útközvető diadalmasan megnyerte a dolgozó népet: az aratás befejeződött. A búza, rozs, árpa aratása véget ért. A zab aratása megkezdte nagy arányokba folyni, eddig a zabvetés 65-70 százaléka aratták le. — A munka gyorsan megy, erős lendülettel folyik a hét végére a zab is csaknem száz százalékban learatást nyer.

CSÉPLÉS

Zugnak a cséplőgépek a megyében szerte a határban. — A behordás, asztalosítás jó ütemben folyik. Emeljük ki Hajdúszoboszlót, amely különben is az általában mezőgazdasági munkákat tekintve, aratást, cséplést, terménybegyűjtést, tarlóhántást, másodvetést számítva — összeítve a legjobb helyen áll: a behordást eddig 65-67 százalékban teljesítették. Az eredményt különösen értékelhetjük, amikor a Hajdú-Bihar átlagos behordási eredménye 50 százalék. A tarlóhántásban is 38-39 százalékkal előtér a Hajdúszoboszló.

A hajdúszoboszlói határban a Vörösi Mezőgazdasági Szövetkezet búzáját megvizsgálták fajtsúlyt tekintve és kiürítettségű, 83 és fél a fajtsúlya. A szoboszlói terméskültség búzájának hozadékát a termelőszeveketeknél 12 q, de jobb egyéni dolgozó paraszti is elérte a 10-11 mázsát.

A cséplés a debreceni határban is jól folyik. A termelőszeveketi csoportok állnak az élén. A Czuczai Dózsa TSzCs 400 mázsát cséplélt eddig, az átlag hozadéka 10 mázsát.

A terménybegyűjtés nagy lendülettel folyik. Földes szilárdan tartja az első helyet: elől van a cséplésben, elől a terménybegyűjtésben. Csütörtök estig 3056 mázsát búzát vittek be a Szövetkezet raktáraiba, ami 31 vagonnak felel meg. Egyek a második helyet tartja, de több község szorítja. — Püspökudvari 21, Nádudvari 19 kaba 11 vagon terményt gyűjtött és adott be. Nagy lendülettel folyik a terménybegyűjtés. Derecske 4675 mázsát tart.

A magdveetés általában jó: halad, több község az ütemterv elől. Irászatok 100 százalékban eleget tett, sőt felül is múlt.

TARLÓHÁNTÁS

A tarlóhántás nagyobb lendülettel kell folytatni, vannak a megyék olyan részei, ahol jó ütemben folyik a tarlóhántás, de vannak lemaradások is. A megyében általában 23-25 százalékra teljesítették a tarlóhántást. A polgári járásban a termelőszeveketi csoportok 87 százalékban egyénileg dolgozó parasztiok, 35 százalékban teljesítették eddig a tarlóhántást; a beregnyói járásban a termelőszeveketi csoportok 55, egyénileg dolgozó parasztiok 20 százalékban végezték a tarlóhántást. A polgári járásban — mondja Boldogh Lajos kispártvezető —

Szívesen tesszük szívesen végezzük a tarlóhántást, mert jól tudjuk igazság az: tarlóhántással alapozzuk meg a jövő évi termést; ez biztosítja a dolgozók jobb és nagyobb kenyérét is kell kezdeni. És bőjonganak hozzá a többi dolgozók...

NAGY ESŐT KAPOTT A MEGYE

Pénken délután a kánikulai hőséget nagyobb esőzés váltotta fel, a megye minden része kapott esőt. Körülbelül átlagosan 20 mm volt a csapadék, tehát kiadós. — Meglátta a földet és szomjasan jött az esővíz a forró talaj. A kánikulásoknak nagyon hasz-

nált míg a cséplést nem zavarta különösebben, a földön levő kezesekben sem okozott súlyosabb kárt. A megye több részén jég is esett, a dohányvetésben kárt is okozott. De az eső mérhetetlen sokat használt a tegejnek, burgonyának.

A csapadékos eső után különösen fokozni kell a tarlóhántás lendületét, a nedves talaj kedvez a tarlóhántás elvégzésének. Az idő is szorít mindenképpen, késlekedésre nincs idő. Most van a dandárja minden munkának... A tarlóhántásban Debrecen is el van maradva: csak 15 százalékos a teljesítmény, de a hét végén sokat javíthat a debreceni rész is...

Amerre járunk a megye bármely részén, homokos, vagy fekete földön, állami birtok, termelőszeveketi csoport földjén, vagy egyénileg dolgozó kis- és középparaszti parcelláján, tagján

A kulákok nem akartak aratni, jószággal etették a terményt

A kulákok minden eszközzel, minden módon árjani igyekeznek a dolgozók általános ádáz gyűlöletükben mindenképpen a dolgozók kenyérére örnek hogy minél kevesebb és minél gyengébb minőségű kenyér jusson a dolgozók és családtagjaik asztalára. A hatóságok, cépi szervek sorra leplezik le a kártevő, szabotáló kulákokat.

Pénzes Lajos berekbőzör-ményi kulák, cséplőgép és traktor tulajdonos cséplőgépét és traktorját szándékosan nem hozatta rendbe, nem volt üzemképes. Így nagy veszteséggel dolgozott. A felhívás ellenére sem hozatta

rendbe a gépeit szabotálásával kárt okozott. — P. Kovács Antal hajdúnánási 105 holdas kulák nem akart hozzákezdeni az aratáshoz, búzája túlérett lett, a szemek kiperregtek, a szemvesztésig 15-20 százalékos. P. Kovácsot őrizetbe vették, szombaton már a bíróság elé állítja az államügyészség. — A polgári járásban, Görbeházán több szabotáló kulákok érték tetten akik vonakodtak az aratást megkezdeni és búzájukat nem visszérében vágják le, hanem túlérett állapotban. Polgári János, Szekeres József (Ujlepe) Szabó Lajos (Vitéztelek), P.

mindenütt szorgos munka folyik. Asztalosítás, behordás, cséplés, tarlóhántás, magdveetési munkák. És szekeret viszik a földművelőszeveketekbe az új búzát az életet. Fokozódik a szállítási szerződés kötése. Mindenütt munka: harc minden szem gabonáért. Látástól vakulásig, még azelőtt is folyik a munka; a mezőgazdasági munkásoknak, a dolgozó parasztnak az ipari, városi munkás is készséggel segít. Folyik a harc a kenyércsata, a dolgozó parasztnak, munkások összefogása nyomán az aratási csata után megayerjük a behordást és cséplést tarlóhántást, terménybegyűjtést esatát. Hiba áskálódik, hiba folytat sőt aknamunkát a kulákság, a klerikális reakció...

A dolgozó paraszti, a dolgozó nép győzni fog a kenyércsata minden frontján. Ezt mutatta és bizonyította a megyei körutunk.

Lonkay László (Polgár) szabotált és folytatta kártevő munkát.

Debrecenben Kozma Dezső, Szoboszlai-ú: 10. jószággal etette a búzát, Árpát, Tóth Márton, Ebes 77. és Jóna Gábor Ebes, 86. lovasfal, serjéscével etette a búzát, Árpát. Így akartak a kulákok ártani a nemzetgazdaságnak. Megindult ellenük a büntetőeljárás.

A HORTOBÁGYON MINDEN EMBER A FEDÉLZETEN...

A Hortobágyon az ország legnagyobb állami gazdaságában minden ember a fedélzeten, mindenki részt vesz a betakarítás nagy munkájában. Az aratást már a múlt hét végén befejezték, a borsóvetés 85 százalékát már elcséplétek, a hét végére teljesen készen lesznek. Jó a borsótermés.

És most hozzákezdtek a behordáshoz, ez követi a cséplés...

A Hortobágyon most minden szeker, fuvar, autó, traktor, vontató a behordást, a cséplést segíti elő. Olyan a Hortobágy mint egy nyüzsgő hangyaboly. Szorgos munkásokkal mindenfelé, a kocsikat, szekeret, a behordásra mozgósították.

Változva, nagy lelkesedéssel dolgoztak mindenfelé, a nagy hőségben, kánikulai forróságban szinte emberfeletti teljesítményt nyújtanak.

A Hortobágy példát mutat a behordásban, cséplésben, a betakarításban... A tarlóhántást is fokozott ütemben folytatják...

Bárczi Géza

előadása a szovjet-nyelvtudósok vitájáról és Sztálin döntő nyilatkozatairól

A debreceni egyetem Bölcsész. Kari Pedagógus Szakszervezete ankétot rendezett csütörtökön a Pravdában lefolyt nyelvtudományi vitáról, amely tudvalevőleg a nagy Sztálin döntő nyilatkozataival zárult.

Az ankét előadója dr. Bárczi Géza, a magyar nyelvtudomány professzora rendkívül érdekesen és áttekinthetően ismertette az 1934-ben elhunyt nagy szovjet-nyelvtudós, Marr egész életét, majd azt a hatalmas tudományos vitát, amely e körül az elmélet körül zajlott, míg Sztálin döntően rá nem mutatott, hogy Marr nyelvtudományi rendszeres súlyos ideológiai tévedésre épült.

Az előadást számos hozzászólás követte. Ezek egyöntetűen rámutattak arra, hogy sem a Szovjetunió, sem a nagy Sztálin kívül nincs vezető politikai lapjában ilyen magas színvonalú tudományos vita lefolytatott volna, sem a nagy Sztálin kívül nincs vezető államférfi, aki nem is országos, hanem világlejtőségű politikai teendői között ilyen behatóan, a tudományos irodalom teljes ismerete alapján képes és hajlandó lett volna tisztázni egy elvontnak látszó tudományozás legfőbb elvi kérdéseit. Kiemelkedett a felszólalások közül Kellner Béla professzoré. Ő azokra a lehetőségekre mutatott rá, amelyekkel Sztálin cikkei nyitottak általában a tudományok marxista elméletének a fejlesztésére. Az ankét Bárczi professzor tartalmas zárószavaival ért véget.

A szovjet sajtó kiállítása Debrecenben

Vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg a Magyar-Szovjet Társaság helyiségében a szovjet sajtó kiállítása, amely bemutatja küzdelmekben és eredményekben gazdag történetét.

A kiállítást a Magyar-Szovjet Társaság rendezi s annak az anyaga már meg is érkezett Debrecenbe s most folyik elrendezése.

A kiállítást öt részre lehet osztani. Az első rész bemutatja a bolsevik sajtó születését és harcait. A képeken az első sajtókiadványok mellett Lenin és Sztálin nevével találkozunk s megismerjük az Iszkra születését és küzdelmét.

A második részben látjuk a bolsevik sajtó szerepét a polgárháború éveiben, a két forradalom közötti időszakban és az első világháború idején.

A harmadik rész a szovjet sajtó segítő, irányító, buzdító munkáját mutatja be képeken és újságokon keresztül a békeképzés éveiben. S ugyancsak gazdag anyagban mutatja be a kiállítás a Nagy Honvédő Háború idején végzett hatalmas munkáját. Az ötödik rész pedig a szovjet sajtónak a békeért folyó óriási küzdelmét ismerteti meg a debreceni dolgozókkal.

A kiállítás anyaga igen nagy. Eredeti újságok, levonatok képeken keresztül kerül közelebb minden dolgozó ahhoz a sajtóhoz, amely születésétől kezdve szabadon, bátran szegődött az igazság és a béke szolgálatába s erről az útról, amelyet Lenin mutatott meg, soha le nem tért. Lenin és Sztálin útján halad most is és mindig a haladás, az igazság és a béke szolgálatában.

A kiállítás megnyitását nagy érdeklődéssel várják Debreceni dolgozói.

IGEN, EZ VOLT ÁM A NAP!

Írta: BORISZ POLEVOJ

(Borisz Polevojnak, a Magyarországon is szerelt és népszerű szovjet írónak, az "Egy igaz ember" szerzőjének új könyve jelenik meg a Könyvnyomtatásügyi Minisztérium kiadásában. A munka nagy sikerrel fogadták, az olvasók együtt éltek a munkásokkal, a termelési diadalmas csatáikkal, minden lezúrt izgatottsággal és a siker örömei duzzadó örömei. Igaz emberek az egymást segítő, mindenkor helytálló szovjet dolgozók találkoznak ebben a könyvben, a magyar olvasóval. A regénynek azt a részletét közöljük itt, amelyben Kazimov, a sztálingrádi munkás diadalit arat az anyag fölött megteremtett új, nagyszerű munkaterületén.)

Patakokban ömlött arcáról a vereitek. Teljesen átázott az inge is és csak akadályozta a mozgásban. Kazimov lerántotta magáról az inget és csak a trikójában maradt. Vidám pillantást vetett segédjére, akit most már teljes mértékben magávalragadott főnöke önbizalma. Ő is ugyanolyan önfeléd izgalommal dolgozott.

Kazimov ujjongott. Ezek a pillanatok a tankcsaták forró izgalmaira emlékeztették. Amikor alkalmazkodni kellett a terephez, gyorsan, ügyesen manőverezni, de úgy, hogy egyetlen pillanatra se vesztette szem elől az ellenséget. Pontos tűz alá kellett venni az ellenséget és közben nemcsak a maga, hanem alárendeltjei gépeinek biztonságára is gondolnia kellett. Itt a forró kemence mellett, amelyben — mintha csak darakása lenne — főtt, bugyborékol az acél, Kazimov újból és újból átélte a harc örömeit és lelkesedését, a közeli veszély tudatát és a maga tudásába, diadalába vetett hitet. Tűzvörös, veritékes arca lelkes, szinte mámoros örömben csillogott. Ha Klavdia most láthatta volna őt, egészen bizonyosan meglepődött volna, hogy mennyire hasonló, tőssé vált Kazimov ahhoz a fiatal, holdgömb emberhez, aki tízezer évvel ezelőtt a Kreml falai

előtt lefényképeztette magát az ő férjével együtt.

Kazimovhoz odalépett a párttitkár. Barátja felé nyújtotta cigarettásdobozát de az bizony még csak észre sem vette... Zorin összelúgta a szemét és úgy nézett a lángokba, megnevezte a hőmérőt, csóválgatta a fejt és ő is aggodalmaskodott, a boltozat miatt. Az olvasztás ugyanis azon a hőfokon történt, amelyet ha csak egy kissé is túllépnék, már kész a baj.

Zorin, aki pedig mindig meghajolt a technikai merészség előtt, most nagyon megijedt Kazimov bátorsága miatt.

Vigyázz, tankista, ne vidd túlzásba! Ne csak a kasára gondold, hanem a fazekra is...

Felleges volt a figyelmeztetés. Kazimov egy pillanatra sem feledkezett meg a kemencéről. Mindenerre gondolt, mindent tekintetbe vett. És ebben az emelkedett lelkiállapotban, amikor minden figyelmet lekötött a forlyogó acél még arra is jutott ereje, hogy elgondolkodik az életéről. Tudta, hogy most sokat kockáztat és nemcsak a maga hírnevét. Amint azonban az utóbbi években nem egyszer megtörtént az ilyen nehéz pillanatokban, maga előtt látta az emberek legnagyobbját, úgy, ahogyan néhány órával ezelőtt látta őt a Kremlben, a sztálinváltás tanácskozásán. Gondolatban tőle kért tanácsot: mit tegyen, mit cselekdjék? És feleletet kapott a bolos, jószágos, életkintetű, fekete szempárból, abból a mosolyból, amelyet talán nem is lehetett észrevenni, csak inkább el lehetett képzelné ott, a sűrű hajusz alatt: „Légy mérsélt! Ez a drága arc, amely az olvadó acél vakító világításában ott lebegett szemem előtt, hitet és erőt adott Kazimovnak.

— A boltozatot... vigyázz, nehogy megfolyosodjék! — rázta meg Zorin az acélöntő vállát.

— Ne félj, gyalogos, semmi baj. A kását is megfőzöm és a fazék is épen marad! — felelt jökevűven Kazimov... anélkül, hogy csak meg is fordult volna. Továbbra is magas hőfokon folytatta az olvasztást. Tudja, amíg keményen kezében tartja a gyeplőt, ő uralkodik a kemence felett, nem történetik semmilyen baj. Ez az önmagába, a maga erejébe vetett hit nagy örömet okozott neki. A lelkesítő alkotás, a teremtés öröme. És ez az öröm, ez az erő legyőzhetetlene tette Kazimovot.

— Hej, de nagyszerű. Pantyolej Petrovics! Nagyszerű, nagyszerű! Még a lelkem is dolgozik, így még soha életemben nem olvasztottam! — kiáltotta a segédje Kazimov fülébe, és nyughatatlan gyermekképen a kockázat láza egett.

— Ne zavard! — mordult rá Kazimov.

Most minden másról megfeledkezett, kivéve ezt a nagy, hatalmas kemencét, amelyben forrott az acél. Valami különös hang esilengelt, enklét a lelkében és minden izma külön-külön örült és ujjongott. Az olvasztár szemében ez a kemence most mintha onnaga lényének folytatása lenne. Érezte, hogy ő most már nem találgat, nem kísérletezik mire van szüksége a kemencének. A brigád pedig, amellyel oly sokat bajlódott, az utóbbi hónapokban remekül dolgozik. A brigád tagjait lelkesítette Kazimov példája, ők maguk is ugyanolyan lelki felemelkedést éreztek, mint vezetőjük, és arra törekedtek, hogy szinte kitalálták és már előre végre is hajtsák parancsait.

Igen, ez volt ám a nap!

meg Zorin az acélöntő vállát.

— Ne félj, gyalogos, semmi baj. A kását is megfőzöm és a fazék is épen marad! — felelt jökevűven Kazimov... anélkül, hogy csak meg is fordult volna.

Továbbra is magas hőfokon folytatta az olvasztást. Tudja, amíg keményen kezében tartja a gyeplőt, ő uralkodik a kemence felett, nem történetik semmilyen baj. Ez az önmagába, a maga erejébe vetett hit nagy örömet okozott neki. A lelkesítő alkotás, a teremtés öröme. És ez az öröm, ez az erő legyőzhetetlene tette Kazimovot.

— Hej, de nagyszerű. Pantyolej Petrovics! Nagyszerű, nagyszerű! Még a lelkem is dolgozik, így még soha életemben nem olvasztottam! — kiáltotta a segédje Kazimov fülébe, és nyughatatlan gyermekképen a kockázat láza egett.

— Ne zavard! — mordult rá Kazimov.

Most minden másról megfeledkezett, kivéve ezt a nagy, hatalmas kemencét, amelyben forrott az acél. Valami különös hang esilengelt, enklét a lelkében és minden izma külön-külön örült és ujjongott. Az olvasztár szemében ez a kemence most mintha onnaga lényének folytatása lenne. Érezte, hogy ő most már nem találgat, nem kísérletezik mire van szüksége a kemencének. A brigád pedig, amellyel oly sokat bajlódott, az utóbbi hónapokban remekül dolgozik. A brigád tagjait lelkesítette Kazimov példája, ők maguk is ugyanolyan lelki felemelkedést éreztek, mint vezetőjük, és arra törekedtek, hogy szinte kitalálták és már előre végre is hajtsák parancsait.

Igen, ez volt ám a nap!

4 oldal

Debrecen, 1950 július 8.

Hétfőn lesz az orosznyelvi tanfolyam ünnepélyes megnyitása

A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium rendezésében folyó hétfő 10-én Debrecenben orosznyelvi tanfolyam indul. Az ünnepélyes megnyitás 10-én, hétfőn délután 5 órakor lesz a Központi Egyetem

aulájában, ahol a VKM is képviselteti magát. Az orosznyelvi iskola ünnepélyes megnyitójára ezúton hívja meg az érdeklődőket az iskola vezetősége.

Új községháza az új faluban

A mai község arculata mássá alakult, mint amilyen a Hortyhelyi elnyomatás éveiben volt. Régen a kulák-porták mellett vályogviskók építlenkedtek, itt éltek azok, akik arcuk verejtékével művelték a földet, a más földjét. Teséklássák volt iskola is a faluban, de annál több kocsmá az iskolatermek télen a kocsmaudvarok, nyáron bálók tartására voltak jók... Ha proccoló kulák ült a főbírói székben, vagy ilyenek voltak a község képviselőtestületében, akkor szép volt a községháza. A kulákoknak megvolt a módjuk, hogy a szegényparasztoktól kizsarolják a pénzt a díszes községháza megépítésére, hogy aztán végül oda-biggyeszék a hivalkodó táblát: „Épült a községháza X. Y. áldozatkészségéből...” Kultúrház, egészségvédelmi intézmények? A mai Hajdú-Bihar területén az egy kezünkön megszámolható, hogy hány községben volt ilyen, a dolgozó parasztság egészségét és kulturális érdekeit szolgáló intézmény.

A mai hajdú-bihari községek mindegyike szinte hónapról-hócapra új építkezésekkel gazdagodik.

Új iskolákról, egészségházakról, bölcsődekről, új géppalotnákról, új kúrtúházakról és új sporttelepekről, új fürdőkről és még számos új létesítményről számolhatunk be ezeken a hasábocon. De sor kerül sok hajdú-bihari községben a községháza építésére, bővítésére, korszerűsítésére is. Mert a községháza ma már nem az egyomrok székelye. Dolgozó parasztokból, munkásokból lett közigazgatási emberek a közigazgatás megbecsült régi dolgozóival együtt az új munkáskodnak itt, hogy menjen jobb és könnyebb, mennél gazdagabb legyen a falu dolgos lakosainak az élete. A kormányzat gondoskodik arról, hogy a falvakban a községháza külsőségeiben is méltó legyen új feladataira. Hajdú-Biharban most Toldon építettek új községházát és új jegyzői lakást. Berettyószentmártonban és Bojton befejezés előtt áll a községháza építkezése. A tanyavilágban új községi életet indít el a kormány a tanyaközpontok kiépítésével. Polgár tanyavilágában a Folyáson épül tanyaközpont, a községháza építkezése már folyik.

Rövid hírek

Várható időjárás. Mészkelt, időnként élénk északnyugati, északi, majd délnyugati szél, változó felhőzet, jobb helyen főleg keleten tovább záporos, zivatar. A hőmérséklet nem süllyed tovább. Éjszaka 12—20, nappal 25—30 fok között lesz.

KOSSUTH-RÁDIO. 6: Egy falu — egy nótá. 6:20: Zenés percek. 6:30: Könyvü dallamok. 7: Operatiktók. 7:15: Cigányzene. Közben: naptár. 7:40: Liszt. Magyar fantázia. 8:10: Szól a harmonika. 11:30: Gyermekzene. 11:50: Hangnemek. 12:15: Cigányzene. 13: Könyvü dallamok. 14:10: Hangnemek. 14:30: Elbeszélés. 15: Hangnemek. 15:30: Hangnemek. 15:40: Kultúrhíradó. 16: Úttörő műsor. 16:40: Szovjet napok — szovjet emberek. 16:50: Ciriolan — nyitány. 17:10: Szókratész zene. 17:30: Termelési híradó. 18:05: Falurádió. 19:30: Hangnemek. 20:15: Vidám zenés hétvége. 21:10: Táncczene. 22:30: Tanc éjfélig.

PETŐFI-RÁDIO. 5:45: Nótaszózat. 6:10: A fenyvél rádió műsorából. 6:45: Jó reggelt, gyerekek! 7: Hangnemek. 7:20: Hangszerszók. 7:35: Táncczene. 8: Operaszíndarabok. 9: Várnai Tibor énekel. 9:20: Hangnemek. 9:45: Görög gyermekműsora. 10:10: Vonószenes játszó. 11: Harmonikazenekar. 13: Tarka muzsika. 16: Az amerikai jazz az imperializmus szolgálatában. 16:40: Szív küldi szívnek szívesen. 17:10: Tanuljunk énekszóra oroszul. 17:30: Arató nóták. 18:05: Tanyai Mihály együttese játszik. 18:40: A szovjet operett. 6:10: 8:45: 11:30: 14:30: 17:30: 20:15: 22:30: 25:00: 28:00: 31:00: 34:00: 37:00: 40:00: 43:00: 46:00: 49:00: 52:00: 55:00: 58:00: 61:00: 64:00: 67:00: 70:00: 73:00: 76:00: 79:00: 82:00: 85:00: 88:00: 91:00: 94:00: 97:00: 100:00: 103:00: 106:00: 109:00: 112:00: 115:00: 118:00: 121:00: 124:00: 127:00: 130:00: 133:00: 136:00: 139:00: 142:00: 145:00: 148:00: 151:00: 154:00: 157:00: 160:00: 163:00: 166:00: 169:00: 172:00: 175:00: 178:00: 181:00: 184:00: 187:00: 190:00: 193:00: 196:00: 199:00: 202:00: 205:00: 208:00: 211:00: 214:00: 217:00: 220:00: 223:00: 226:00: 229:00: 232:00: 235:00: 238:00: 241:00: 244:00: 247:00: 250:00: 253:00: 256:00: 259:00: 262:00: 265:00: 268:00: 271:00: 274:00: 277:00: 280:00: 283:00: 286:00: 289:00: 292:00: 295:00: 298:00: 301:00: 304:00: 307:00: 310:00: 313:00: 316:00: 319:00: 322:00: 325:00: 328:00: 331:00: 334:00: 337:00: 340:00: 343:00: 346:00: 349:00: 352:00: 355:00: 358:00: 361:00: 364:00: 367:00: 370:00: 373:00: 376:00: 379:00: 382:00: 385:00: 388:00: 391:00: 394:00: 397:00: 400:00: 403:00: 406:00: 409:00: 412:00: 415:00: 418:00: 421:00: 424:00: 427:00: 430:00: 433:00: 436:00: 439:00: 442:00: 445:00: 448:00: 451:00: 454:00: 457:00: 460:00: 463:00: 466:00: 469:00: 472:00: 475:00: 478:00: 481:00: 484:00: 487:00: 490:00: 493:00: 496:00: 499:00: 502:00: 505:00: 508:00: 511:00: 514:00: 517:00: 520:00: 523:00: 526:00: 529:00: 532:00: 535:00: 538:00: 541:00: 544:00: 547:00: 550:00: 553:00: 556:00: 559:00: 562:00: 565:00: 568:00: 571:00: 574:00: 577:00: 580:00: 583:00: 586:00: 589:00: 592:00: 595:00: 598:00: 601:00: 604:00: 607:00: 610:00: 613:00: 616:00: 619:00: 622:00: 625:00: 628:00: 631:00: 634:00: 637:00: 640:00: 643:00: 646:00: 649:00: 652:00: 655:00: 658:00: 661:00: 664:00: 667:00: 670:00: 673:00: 676:00: 679:00: 682:00: 685:00: 688:00: 691:00: 694:00: 697:00: 700:00: 703:00: 706:00: 709:00: 712:00: 715:00: 718:00: 721:00: 724:00: 727:00: 730:00: 733:00: 736:00: 739:00: 742:00: 745:00: 748:00: 751:00: 754:00: 757:00: 760:00: 763:00: 766:00: 769:00: 772:00: 775:00: 778:00: 781:00: 784:00: 787:00: 790:00: 793:00: 796:00: 799:00: 802:00: 805:00: 808:00: 811:00: 814:00: 817:00: 820:00: 823:00: 826:00: 829:00: 832:00: 835:00: 838:00: 841:00: 844:00: 847:00: 850:00: 853:00: 856:00: 859:00: 862:00: 865:00: 868:00: 871:00: 874:00: 877:00: 880:00: 883:00: 886:00: 889:00: 892:00: 895:00: 898:00: 901:00: 904:00: 907:00: 910:00: 913:00: 916:00: 919:00: 922:00: 925:00: 928:00: 931:00: 934:00: 937:00: 940:00: 943:00: 946:00: 949:00: 952:00: 955:00: 958:00: 961:00: 964:00: 967:00: 970:00: 973:00: 976:00: 979:00: 982:00: 985:00: 988:00: 991:00: 994:00: 997:00: 1000:00: 1003:00: 1006:00: 1009:00: 1012:00: 1015:00: 1018:00: 1021:00: 1024:00: 1027:00: 1030:00: 1033:00: 1036:00: 1039:00: 1042:00: 1045:00: 1048:00: 1051:00: 1054:00: 1057:00: 1060:00: 1063:00: 1066:00: 1069:00: 1072:00: 1075:00: 1078:00: 1081:00: 1084:00: 1087:00: 1090:00: 1093:00: 1096:00: 1099:00: 1102:00: 1105:00: 1108:00: 1111:00: 1114:00: 1117:00: 1120:00: 1123:00: 1126:00: 1129:00: 1132:00: 1135:00: 1138:00: 1141:00: 1144:00: 1147:00: 1150:00: 1153:00: 1156:00: 1159:00: 1162:00: 1165:00: 1168:00: 1171:00: 1174:00: 1177:00: 1180:00: 1183:00: 1186:00: 1189:00: 1192:00: 1195:00: 1198:00: 1201:00: 1204:00: 1207:00: 1210:00: 1213:00: 1216:00: 1219:00: 1222:00: 1225:00: 1228:00: 1231:00: 1234:00: 1237:00: 1240:00: 1243:00: 1246:00: 1249:00: 1252:00: 1255:00: 1258:00: 1261:00: 1264:00: 1267:00: 1270:00: 1273:00: 1276:00: 1279:00: 1282:00: 1285:00: 1288:00: 1291:00: 1294:00: 1297:00: 1300:00: 1303:00: 1306:00: 1309:00: 1312:00: 1315:00: 1318:00: 1321:00: 1324:00: 1327:00: 1330:00: 1333:00: 1336:00: 1339:00: 1342:00: 1345:00: 1348:00: 1351:00: 1354:00: 1357:00: 1360:00: 1363:00: 1366:00: 1369:00: 1372:00: 1375:00: 1378:00: 1381:00: 1384:00: 1387:00: 1390:00: 1393:00: 1396:00: 1399:00: 1402:00: 1405:00: 1408:00: 1411:00: 1414:00: 1417:00: 1420:00: 1423:00: 1426:00: 1429:00: 1432:00: 1435:00: 1438:00: 1441:00: 1444:00: 1447:00: 1450:00: 1453:00: 1456:00: 1459:00: 1462:00: 1465:00: 1468:00: 1471:00: 1474:00: 1477:00: 1480:00: 1483:00: 1486:00: 1489:00: 1492:00: 1495:00: 1498:00: 1501:00: 1504:00: 1507:00: 1510:00: 1513:00: 1516:00: 1519:00: 1522:00: 1525:00: 1528:00: 1531:00: 1534:00: 1537:00: 1540:00: 1543:00: 1546:00: 1549:00: 1552:00: 1555:00: 1558:00: 1561:00: 1564:00: 1567:00: 1570:00: 1573:00: 1576:00: 1579:00: 1582:00: 1585:00: 1588:00: 1591:00: 1594:00: 1597:00: 1600:00: 1603:00: 1606:00: 1609:00: 1612:00: 1615:00: 1618:00: 1621:00: 1624:00: 1627:00: 1630:00: 1633:00: 1636:00: 1639:00: 1642:00: 1645:00: 1648:00: 1651:00: 1654:00: 1657:00: 1660:00: 1663:00: 1666:00: 1669:00: 1672:00: 1675:00: 1678:00: 1681:00: 1684:00: 1687:00: 1690:00: 1693:00: 1696:00: 1699:00: 1702:00: 1705:00: 1708:00: 1711:00: 1714:00: 1717:00: 1720:00: 1723:00: 1726:00: 1729:00: 1732:00: 1735:00: 1738:00: 1741:00: 1744:00: 1747:00: 1750:00: 1753:00: 1756:00: 1759:00: 1762:00: 1765:00: 1768:00: 1771:00: 1774:00: 1777:00: 1780:00: 1783:00: 1786:00: 1789:00: 1792:00: 1795:00: 1798:00: 1801:00: 1804:00: 1807:00: 1810:00: 1813:00: 1816:00: 1819:00: 1822:00: 1825:00: 1828:00: 1831:00: 1834:00: 1837:00: 1840:00: 1843:00: 1846:00: 1849:00: 1852:00: 1855:00: 1858:00: 1861:00: 1864:00: 1867:00: 1870:00: 1873:00: 1876:00: 1879:00: 1882:00: 1885:00: 1888:00: 1891:00: 1894:00: 1897:00: 1900:00: 1903:00: 1906:00: 1909:00: 1912:00: 1915:00: 1918:00: 1921:00: 1924:00: 1927:00: 1930:00: 1933:00: 1936:00: 1939:00: 1942:00: 1945:00: 1948:00: 1951:00: 1954:00: 1957:00: 1960:00: 1963:00: 1966:00: 1969:00: 1972:00: 1975:00: 1978:00: 1981:00: 1984:00: 1987:00: 1990:00: 1993:00: 1996:00: 1999:00: 2002:00: 2005:00: 2008:00: 2011:00: 2014:00: 2017:00: 2020:00: 2023:00: 2026:00: 2029:00: 2032:00: 2035:00: 2038:00: 2041:00: 2044:00: 2047:00: 2050:00: 2053:00: 2056:00: 2059:00: 2062:00: 2065:00: 2068:00: 2071:00: 2074:00: 2077:00: 2080:00: 2083:00: 2086:00: 2089:00: 2092:00: 2095:00: 2098:00: 2101:00: 2104:00: 2107:00: 2110:00: 2113:00: 2116:00: 2119:00: 2122:00: 2125:00: 2128:00: 2131:00: 2134:00: 2137:00: 2140:00: 2143:00: 2146:00: 2149:00: 2152:00: 2155:00: 2158:00: 2161:00: 2164:00: 2167:00: 2170:00: 2173:00: 2176:00: 2179:00: 2182:00: 2185:00: 2188:00: 2191:00: 2194:00: 2197:00: 2200:00: 2203:00: 2206:00: 2209:00: 2212:00: 2215:00: 2218:00: 2221:00: 2224:00: 2227:00: 2230:00: 2233:00: 2236:00: 2239:00: 2242:00: 2245:00: 2248:00: 2251:00: 2254:00: 2257:00: 2260:00: 2263:00: 2266:00: 2269:00: 2272:00: 2275:00: 2278:00: 2281:00: 2284:00: 2287:00: 2290:00: 2293:00: 2296:00: 2299:00: 2302:00: 2305:00: 2308:00: 2311:00: 2314:00: 2317:00: 2320:00: 2323:00: 2326:00: 2329:00: 2332:00: 2335:00: 2338:00: 2341:00: 2344:00: 2347:00: 2350:00: 2353:00: 2356:00: 2359:00: 2362:00: 2365:00: 2368:00: 2371:00: 2374:00: 2377:00: 2380:00: 2383:00: 2386:00: 2389:00: 2392:00: 2395:00: 2398:00: 2401:00: 2404:00: 2407:00: 2410:00: 2413:00: 2416:00: 2419:00: 2422:00: 2425:00: 2428:00: 2431:00: 2434:00: 2437:00: 2440:00: 2443:00: 2446:00: 2449:00: 2452:00: 2455:00: 2458:00: 2461:00: 2464:00: 2467:00: 2470:00: 2473:00: 2476:00: 2479:00: 2482:00: 2485:00: 2488:00: 2491:00: 2494:00: 2497:00: 2500:00: 2503:00: 2506:00: 2509:00: 2512:00: 2515:00: 2518:00: 2521:00: 2524:00: 2527:00: 2530:00: 2533:00: 2536:00: 2539:00: 2542:00: 2545:00: 2548:00: 2551:00: 2554:00: 2557:00: 2560:00: 2563:00: 2566:00: 2569:00: 2572:00: 2575:00: 2578:00: 2581:00: 2584:00: 2587:00: 2590:00: 2593:00: 2596:00: 2599:00: 2602:00: 2605:00: 2608:00: 2611:00: 2614:00: 2617:00: 2620:00: 2623:00: 2626:00: 2629:00: 2632:00: 2635:00: 2638:00: 2641:00: 2644:00: 2647:00: 2650:00: 2653:00: 2656:00: 2659:00: 2662:00: 2665:00: 2668:00: 2671:00: 2674:00: 2677:00: 2680:00: 2683:00: 2686:00: 2689:00: 2692:00: 2695:00: 2698:00: 2701:00: 2704:00: 2707:00: 2710:00: 2713:00: 2716:00: 2719:00: 2722:00: 2725:00: 2728:00: 2731:00: 2734:00: 2737:00: 2740:00: 2743:00: 2746:00: 2749:00: 2752:00: 2755:00: 2758:00: 2761:00: 2764:00: 2767:00: 2770:00: 2773:00: 2776:00: 2779:00: 2782:00: 2785:00: 2788:00: 2791:00: 2794:00: 2797:00: 2800:00: 2803:00: 2806:00: 2809:00: 2812:00: 2815:00: 2818:00: 2821:00: 2824:00: 2827:00: 2830:00: 2833:00: 2836:00: 2839:00: 2842:00: 2845:00: 2848:00: 2851:00: 2854:00: 2857:00: 2860:00: 2863:00: 2866:00: 2869:00: 2872:00: 2875:00: 2878:00: 2881:00: 2884:00: 2887:00: 2890:00: 2893:00: 2896:00: 2899:00: 2902:00: 2905:00: 2908:00: 2911:00: 2914:00: 2917:00: 2920:00: 2923:00: 2926:00: 2929:00: 2932:00: 2935:00: 2938:00: 2941:00: 2944:00: 2947:00: 2950:00: 2953:00: 2956:00: 2959:00: 2962:00: 2965:00: 2968:00: 2971:00: 2974:00: 2977:00: 2980:00: 2983:00: 2986:00: 2989:00: 2992:00: 2995:00: 2998:00: 3001:00: 3004:00: 3007:00: 3010:00: 3013:00: 3016:00: 3019:00: 3022:00: 3025:00: 3028:00: 3031:00: 3034:00: 3037:00: 3040:00: 3043:00: 3046:00: 3049:00: 3052:00: 3055:00: 3058:00: 3061:00: 3064:00: 3067:00: 3070:00: 3073:00: 3076:00: 3079:00: 3082:00: 3085:00: 3088:00: 3091:00: 3094:00: 3097:00: 3100:00: 3103:00: 3106:00: 3109:00: 3112:00: 3115:00: 3118:00: 3121:00: 3124:00: 3127:00: 3130:00: 3133:00: 3136:00: 3139:00: 3142:00: 3145:00: 3148:00: 3151:00: 3154:00: 3157:00: 3160:00: 3163:00: 3166:00: 3169:00: 3172:00: 3175:00: 3178:00: 3181:00: 3184:00: 3187:00: 3190:00: 3193:00: 3196:00: 3199:00: 3202:00: 3205:00: 3208:00: 3211:00: 3214:00: 3217:00: 3220:00: 3223:00: 3226:00: 3229:00: 3232:00: 3235:00: 3238:00: 3241:00: 3244:00: 3247:00: 3250:00: 3253:00: 3256:00: 3259:00: 3262:00: 3265:00: 3268:00: 3271:00: 3274:00: 3277:00: 3280:00: 3283:00: 3286:00: 3289:00: 3292:00: 3295:00: 3298:00: 3301:00: 3304:00: 3307:00: 3310:00: 3313:00: 3316:00: 3319:00: 3322:00: 3325:00: 3328:00: 3331:00: 3334:00: 3337:00: 3340:00: 3343:00: 3346:00: 3349:00: 3352:00: 3355:00: 3358:00: 3361:00: 3364:00: 3367:00: 3370:00: 3373:00: 3376:00: 3379:00: 3382:00: 3385:00: 3388:00: 3391:00: 3394:00: 3397:00: 3400:00: 3403:00: 3406:00: 3409:00: 3412:00: 3415:00: 3418:00: 3421:00: 3424:00: 3427:00: 3430:00: 3433:00: 3436:00: 3439:00: 3442:00: 3445:00: 3448:00: 3451:00: 3454:00: 3457:00: 3460:00: 3463:00: 3466:00: 3469:00: 3472:00: 3475:00: 3478:00: 3481:00: 3484:00: 3487:00: 3490:00: 3493:00: 3496:00: 3499:00: 3502:00: 3505:00: 3508:00: 3511:00: 3514:00: 3517:00: 3520:00: 3523:00: 3526:00: 3529:00: 3532:00: 3535:00: 3538:00: 3541:00: 3544:00: 3547:00: 3550:00: 3553:00: 3556:00: 3559:00: 3562:00: 3565:00: 3568:00: 3571:00: 3574:00: 3577:00: 3580:00: 3583:00: 3586:00: 3589:00: 3592:00: 3595:00: 3598:00: 3601:0

Emlékezés egy jó tisztviselőre.
A napokban elhunyt Ruber Antónia gondolatok a habort a hat évvel ezelőtti körzetnek a közelében íródtak vezetett, amelyben én is lakom. Olykor szavával állottunk észetlődvén a „jegyzivatal” előtt. Maga a jegyzetvezető sem volt népszerű, sorbanállás meg éppen gyűlöletes. Semmiképpen sem alkalmas helyzet arra, hogy a hivatal vezetője megkedveltesse magát. De Ruber papát lehetetlen volt meg nem szeretni. Hő állami kellett is az ajtó előtt mindenki tudta, hogy odabent becsületesen, igazságszerően, a lehető leggyorsabban intézik az ügyeket. Ha néha mégis kintor a ügyremlen zsongás (kinek voltak már a hátsó vége felé rendben az idegjei?) ő maga jelent meg a kúszóban. Néhány urjas, biztatva-csillapító szava többet ért, mint a Horthy-rendőrkardcsortot. Ha pedig, nem is nagyon hosszú várkozás után bejutottunk az irodába, ott mindenki barátságos bűntással, jószagos mosolyal üdvözölt, mint régi ismerőt. Azt kell hinned, hogy ismerte is a korot ezer meg ezer lakosát. Ez tette lehetővé, hogy egy s más bürokratikus rendelkezést el is tekintett: nem kért írásos igazolást, nyasmirol, ami úgy is nyilvánvaló volt, nem kergetett vissza egy-egy hiányzó okmányt olyan embereknek, akiknek egyszerű, becsületes arcáról ugys látszott, hogy igazat mondanak. Megkennyítette nagyon a nehéz idők civiséseit; ezért hiszem, hogy sokan fogunk rá szeretettel emlékezni (K. P.).

A Fazekas-gimnázium nyerte meg a Kardos Albert versenyét.
A Kardos Albert debreceni író, dramaturg, népi író emlékére alapított magyar irodalomtörténelmi verseny az idén már a megyei tanács oktatási osztálya hirdette meg. Pályafutal volt: Levél egy fiatal munkáshoz, aki tehetsége tudatában írva akar lenni és tényleg, kért, milyen művekben keressék példaképeit. A díjért 7-én versenyeztek a város különböző gimnáziumainak végzett tanulói. A 100 forintos első díjat Székssai Béla, az 50 forintos második díjat Zsupán Kálmán nyerte meg. Mindketen a Fazekas Mihály-gimnázium kiünönő érettségijű. Az első díj nyertese egy üzemi munkás fia.

Egedély nélkül vágott le egy borjút Csató Gábor debreceni lakos. A fekete borjúhús értékesítette. A járásbíróság háromhavi fogházra ítélte.

A városnál és községi vállalkozásoknál békévédelmi bizottsága mához egy hétre, július 15-én a nagyerdői (VAOSZ) üdülőben nagyszabású kézilabdamezőkészeket, asztali teniszversenyt majd utána este 7 órai kezdettel kultúrlelőadás, rendez.
A közalkalmazottak központi kórusának önkéntes utáni Balogh Endre poigármester mond beszédet, majd Papp Margit szaval. Pásztor Gyula és Makai Mihály jelenete után a téglagyári kultúr-csoport orosz táncszáma mutat be. Versenyi Ida régi magyar dalokat énekel. Az Elektromos Művek pendolójának száma után a közalkalmazottak központi kórusa énekel a békéről szóló magalmi dalokat. Körözött István szaval, majd Wagneer Szűcs Adé „Jussón föld” című jelenetét adják elő. Döszegi Jóna, Pásztor Gyula, Makai Mihály és Pásztor Zoltán. Nagy Zoltán és Pásztor Gyula vídám jelenete után aktuális srófák kövekeznek és ezután a közalkalmazottak központi kórusának énekszáma zárják be a nívós műsort. Az előadásra beépődíj nincs.

HIRDESSZEN
A „DEBRECENBEN”

Július 19-én lesz Majakovszkijnek a nagy szovjet költő hajálának 20. évfordulója. Ebből az alkalomból este 8 órai kezdettel a Végvárház díszelőadását rendez. Színre kerül „Majakovszkij” című film. A filmmel egyidejűleg könyvkiállítás lesz a moziban, amelyen Majakovszkij művei kerülnek a közönség elé. A díszelőadásra jegyigénylések bejelenhetők a pénztárnál.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Tóth Harsányi Gábor ny. pénzügyőr**
53 éves korában elhunyt. Szeretett halottunkat szombat 3 órakor temetik a Kozmetető II. B. ravatolójában. A temetés 10 órai kezdettel. A temetés után a szertartással Gyászolók Bányásza felcsú, gyermekök, édesanyja, testvérei, sógorai, sógorói és kiterjedt rokonsága. Lakás: Csokonai u. 32.

METEOR
4—6—8 órákor
W I G
5—7—9 órákor
JACK LONDON regényének szovjet filmváltozata:
Farkasvér

Jón!
A CSIHOSYI CSODA
Csehszlovák riportfilm,
APOLLO

Nyári **szünet**

Gyász körülmények között elhunyt **Macsó Erzsébet** négyhónapos hajdukerói kislány. Az államügyészség indítványára felboncolták a holttestet. Megállapítást nyert, hogy a halál természetes úton következett be, bélfuruk okozta a kisgyermek halálát.

Holnap lesz a Közalkalmazottak Kórusa hangversenye. Hír adunk arról, hogy a Debreceni Közalkalmazottak Kórusa vasárnap este 8 órákor hangversenyt rendez az Arany Bika dísztermében. A vegyeskar Debrecen egyik legjobb kórusa, mely hosszú hetek munkáját kívánja bemutatni hangverseny keretében. A műsorban Pironi, Othmayr, Friderich kórusművei mellett a legszebb magyar kórusművek szerepelnek, melyekről már legutóbbi számunkban beszámoltunk.

Gárdonyi, Bárdos, az új magyar szerzők, Vass Lajos, Horváth László műveiben gyönyörködhet Debrecen igényes közönsége. A Baráti Közfarsaságok népdalai Sajna-Szvjcsnyikov, Dragen, Loeb remekművei teszik felejthetetlené a hangversenyt. A hangversenyre ezúton is meghívja a Kórus Előksége Debrecen város dalostársadalmát és jelkes dalterjesztő közönségét. Jegyek az IBUSZ-on és a hangverseny napján este a pénztárnál kaphatók. A műsor részletei ismertetésére vasárnap számunkban még vizsaszatérunk.

Halálragasztott a teherautó egy kerékpárost. Halálra kíméletlenül gázolás történt a múlt nap a Nagycserre közelében levő köves úton. Nyírbrány felé hajadt kerékpáron az úttest jobb oldalán, szabályosan Bene János 20 éves nyírbrányi földműves. Szembejött vele Debrecen irányában a Barneval nagy teherautója, amelyet Siska János gépkocsivezető, debreceni lakos vezetett. A tehergépkocsi az úttest közepén hajadt és a kerékpáros felé tartott, majd a teherautó elütötte a kerékpáros fiatalembert. Bené agyonnyomta a kerék. A gázoló gépkocsivezetőt a rendőrség őrizte vele.

A vizsgáló még folyamatban van a felelősség és a gázolás körülményeinek tisztázására. Több kerülő adta merült fel a gépkocsivezető ellen.

DISZ-hírek. Felhívjuk az özszes Debrecenben tartózkodó középiskolás DISZ tagok (vol) Diák-szövetségi tagok) és a mos. beiratkozott elsőéves diákok figyelmét, hogy folyó hó 10-én, hétfőn délután iskolájukban saját érdekében jelenjenek meg.
— **Megvadultak a lovak az autótól.** Polgár közönségben halálos kimenetű szerencsétlenség történt. Vecsei István 71 éves földműves szekerén haladt, amikor szembe jött vele egy autó, amelynek zarájól a szekéret fogott lovak megijedtek elragadták a szekeret, vágatni kezdtek. Vecsei jeseit a szekérről és szörnyen halt. Az autó, amely tulajdonképpen a baleset közvetlen előidézője volt, — bár a vezető látta a szerencsétlenséget — nem állt meg, tovább robogott. Baleset áldoztának cserbenhagyása miatt körözés és ha közrekerül, megállapítják kiltéte súlyos büntetés vár rá.

A DEBRECENI SPORTJA

A szovjet sportolók harcolnak a békéért...

A szovjet sportolók is hatalmas lelkesedéssel kapcsolódnak bele abba a nagy, az egész szovjet népet átjáró mozgalomba, amelynek során millió békéket. Az egész szovjet népet együtt egyöntetűen mozgat a békére a szovjet sportolók milliói hátszere, a szocialista hazá langó felkészenés, a kommunizmus eszeikvő építői és úgyszólván újabb hatalmas sikerre érésére törekednek a munka és a sport területén.
A szovjet úszósport világhírű nagyságai **Usakov, Meskov, Krjukov, Csernyev** levelet intéztek a Szovjetszkij

sporthoz „A nagy Sztálin, a béke zászlóvivője” címen és hívték a béké melletti. A szovjet sportolók általában harcolnak a békéért, a külföldi sportterületek is összekapcsolódtak a békeért folyó harcral. A szovjet sportolók a nemzetközi sportesemények, alkalomnak tekintik a népek közötti barátság alapítására.
A békéért a társasával — írják a leveleiben — országunk sportolói és dolgozói ismételtelen bebizonyították a szovjet nép egységét és így sorakoznak fel a nagy, Boievik Párt és a dolgozó emberiség lángszűl vezére, a nagy Sztálin mellett.

A szombati kézilabdabajnoki műsor

Ma szombaton folytatódik a kézilabdabajnokság. A szombati műsor, beosztás, bírókialdás a következő: Délután 4 óra: Vasasok—MEMOSZ II. o. női, vezető: Veszprémi, 16.25: 16.25: Egye-em—MEMOSZ III. o. férfi, vezető: Balogh E. 17: Lendület—MEMOSZ III. o. női, vezető: Hethy, 18: Előre—Bütorgyár I. o. női, vezető: Bekési, 18.25: Városháza—Vízgazdálkodás I. I. o. férfi, vezető: Wranyi, 19: Városháza—MEMOSZ I. o. női, vezető: Szolnoki, 19.25: MEMOSZ—Előre II. I. o. férfi, vezető: Bekési, 20: Kelegyár—Honvéd II. o. női, vezető: Tóth, 20.25: Dózsa—Postás II. o. férfi, vezető: Vajdas G. 21: Textil—Mező III. o. férfi, vezető: Papp F.

Még ebben a hónapban lehet MHK próbázni

Az MHK-mozgalom első időszakának próbázásai még ebben a hónapban tartanak: **júliusban a benevezettek kötelezőleg próbáznak.** Még három hét áll az MHK-proba lefolyására, így Debrecenben, Hajducsyében is szorosan meg kell próbálni.
Az MHK Központi Irányító Bizottsága újabb felhívást intézett a sportolókhoz: felhívja a benevezetteket, a jelentkezőket legyelmet a próbák lefolyására.

Az MHK-mozgalom lehetővé teszi, hogy a résztvevők napi munkájuk egyezése után a sportmozgalomban feladuljanak, testi erőjüket, ügyességüket és erkölcsi tulajdonságaikat fejleszthessék. Rendes sportolókban keresztl erő, egészséges, vidám, céltudatos, sokoldalú és kollektív szellemű szocialista emberekre, a békéért harcoló, hűzalkalig is felkészült tagjaira van szükség.

Ezeknek az egyéni tulajdonságoknak a fejlesztése adja meg a modort, ahhoz, hogy az MHK-mozgalom részvétel eredményesebben tudjanak résztvenni a munkában és a béke megvédéséért folytatott harcban. Ezért kötelező mindenkinél — aki az MHK-ra jelentkezett — hogy felkészüljön a próbákra és próbázzék, hogy küzdjön a próbázások sikerét akadályozó nehézségek és azok terjesztői ellen, lepezze le a reakció esztét ügynökeit és céljait.
Tevékeny munka vár ezen a téten a sport- és MHK-felelősökre, ezek jó munkájától függ az MHK sikere.

MHK jelvénytárgya kiállítás a Vigfijmszínházban

Ujzeletű kiállítás nyílik meg szombaton Debrecenben, a Vigfijmszínház dísztermében. Az MHK-mozgalom jelvénytárgyaival ir ki hogy megles, lelvó jelvényt is kifejezésre juttassa a sportmozgalom jelentőségét. Igen sok jelvénytárgyat érkezett be munkások, dolgozó paraszok is nagy számban pályáztak. Az MHK-jelvénytárgyaikat kápesan a Petőli teről 200 üzemi MHK-sportoló vonul fel a Vigfijmszínházba a megnyitó ünnepségre, amelyen az MDP, a tömészervezetek, elnökök, sztahanovisták is megjelennek és képviseltetik magukat.
A kiállítás szombat-vasárnap áll a közönség rendelkezésére, érdemes megtekinteni az MHK-jelvénytárgyaival kiállítását.

A nagyhegyesi és Dózsa csoport sorsolása

A Béke Kupá Nagyhegyesi és Dózsa csoportjának sorsolása a következő:
Nagyhegyesi csoport
Július 9: Vasasok—Kereszt—Hiriaptertereztők—Posta—Nagyhegyesi D. F. OSZ, MAV Forgalom I., D. Fütőház, Szabad, Betű.
Július 16: D. Fütőház—Posta, Nagyhegyesi D. F. OSZ—Városi kerékeszt, Hiriaptertereztők—Betű Szabad: MAV Forgalom I.
Július 23: Betű—Nagyhegyesi D. F. OSZ—Városi kerékeszt, D. Fütőház, Posta—MAV Forgalom I. Szabad: Hiriaptertereztők.
Július 30: D. Fütőház—Betű, Nagyhegyesi D. F. OSZ—Hiriaptertereztők, M. Forgalom I.—Városi kerékeszt, Szabad: Posta.**Augusztus 6: Hiriaptertereztők—D. Fütőház, Betű—MAV Forgalom I. Városi kerékeszt—Posta, Szabad: Nagyhegyesi D. F. OSZ.**
Augusztus 13: D. Fütőház—Nagyhegyesi D. F. OSZ, MAV Forgalom I.—Hiriaptertereztők, Post—Betű Szabad: Városi kerékeszt.

Augusztus 1-én kezdődnek az esti villanyfény melletti Béke Kupá mérkőzések

Augusztus elején kigyulnak az Elektromos Latorca-utcai pályáján a hatalmas villanyvilágítás és Budapestben megkezdődnek a nyári Béke Kupá csi labdarúgómérkőzések, amelyek az első komoly csoportok a Nemzeti Bajnokság indulása előtt. A lovasi csapatok közül kiemelkedik a Győri Vasas, amely részt a kupában. A sorsolás eredményeképpen ilyen párosításban játszanak a csapatok. **Aug. 1: Győri Vasas—Csepeli Vasas, aug. 3: Dózsa—EDOSZ, aug. 5: Vasas—Textil, aug. 6: Honvéd—Előre.** A vesztésk, kiemelkedő a további küzdelemből. **Aug. 8: Győri Vasas—Csepeli győztese a Dózsa—EDOSZ kyőztesével, aug. 9-én a Vasas—Textil és Honvéd—Előre győztesek játszik, aug. 12-én döntő a további győztesek között.**

Ma kezdődnek a vasutas kosárlabdabajnokság döntői

Debrecen szombat-vasárnap országos sportesemény színhelye lesz: ma délután 4 órakor kezdődnek a D. Lokomotív sportcsarnokában az országos vasutas kosárlabdabajnokság döntő mérkőzése. A részletes műsor: 4 órakor felvonulás 4.50-kor: **Budapest—Peas női — 6.45: Budapest—Székesfehérvár férfi, 7 órakor: Szolnok—Debrecen női, 8.15: Peas—Szeged férfi.** Erős, egyszerű küzdelmeket láthat a közönség, hiszen valamennyi csapat az NB I-ben szerepel. Székesfehérvár kivételével, több megtelepítés is várható. **A csapatok ez Európa-bajnokság tapasztalatai alapján az új, modern, jól bevált szovjet játékmódszere törekednek.** A verseny jelentőségére való tekintettel a legjobb elvonalú játékezőket küldték le Budapestre és ez is biztosítja a mérkőzések sportterületi lebonyolítását.

Ma kezdődnek a vasutas kosárlabdabajnokság döntői

Debrecen szombat-vasárnap országos sportesemény színhelye lesz: ma délután 4 órakor kezdődnek a D. Lokomotív sportcsarnokában az országos vasutas kosárlabdabajnokság döntő mérkőzése. A részletes műsor: 4 órakor felvonulás 4.50-kor: **Budapest—Peas női — 6.45: Budapest—Székesfehérvár férfi, 7 órakor: Szolnok—Debrecen női, 8.15: Peas—Szeged férfi.** Erős, egyszerű küzdelmeket láthat a közönség, hiszen valamennyi csapat az NB I-ben szerepel. Székesfehérvár kivételével, több megtelepítés is várható. **A csapatok ez Európa-bajnokság tapasztalatai alapján az új, modern, jól bevált szovjet játékmódszere törekednek.** A verseny jelentőségére való tekintettel a legjobb elvonalú játékezőket küldték le Budapestre és ez is biztosítja a mérkőzések sportterületi lebonyolítását.

KIOSZ labdarúgó mérkőzé időpontjai:

Szombaton délután 5 ó: Kályhások—Asztalosok, 6.15 ó: Építők—Cizmadia. Hétfőn délután 5 ó: Elmecskés—Cipezsek, 6.15 ó: Vasasok—Husok. A mérkőzések a DTE-pályán lesznek. A mérkőzések az 1959—60 évi KIOSZ-bajnokság befejező mérkőzése.

A szombati nap sporteseményei:

Ma, szombaton Pozsonyban Csehszlovákia és Magyarország férfi és női atlétikai versenye, szakado csobán kezelt meg Pozsonyba a magyar atlétaválogatott, amely nehéz feladattal áll, a sokat fejlődött csehek ellen veszik fel a küzdelemet. A küzdelem nyílt: a cseheknek Zatópek a magyarokkal Nemei Imre és Gyarmati Oka személyében olimpiai bajnokok is szerepelnek. A magyar női válogatott esélyesebb, közelből áll a győzelemből. Az atlétikai viadalt szombat-vasárnap tart.
Csehszlovákban, Cottwldóban szombaton cseh-magyar válogatott férfi és női kézilabdamezőkés lesz. A mérkőzés nyílt, de inkább a magyar győzelem valószínűbb.
Összeállítások az 1950—50-es bajnoki év legjobb labdarúgói, minden posztúra a három legjobbat választották ki. Debreceni, D. Lokomotív játékos egy sines a listában, a legjobbak között érthető — nem is csodálkozunk rajta.
Befejeződtek az alszövetségi leke-bajnokság tavaszi fordulójának csapatbajnoki küzdelmei. A veretlen Rendőrség csapatát kikapott az Egyetem, míg a D. Lokomotív könnyen győzte le a D. Lokomotív III-t. Eredmények: D. Lokomotív III-11, Eredmények: D. Lokomotív III 2878—2854 (a győztes csapat tagjai: Hunfalusi, Soltészki, Hamza, D. Postás II. —NyKIOSZ 2919—5018, D. Egyetem —Ny. Rendőrség 2882—2869. Az Egyetem csapatában Vince Szabó, Bodnar küzdött kiválóan.

Tömészervezeti naptár

KIOSZ. A KIOSZ kultúrgárdaja ma este fel 8 órakor műsoros kultúrteret rendez a Nyomató-u. 9. sz. alatti kertilyisegben. — Szikvizésztő szakosztály tagjával köztölték, hogy a nagy melegre való tekintettel kivételesen vasárnap 12 óraig a szikvizésztés és szállítás engedélyeztetett. — Asztalos szakosztály labdarúgól szombaton 4 órára a DTE-pályán jelennek meg.
KIOSZ. Fuszty és minden adóközzéségi tag adóvallomását azonnal adja be a KIOSZ-irodába.
Pedagógus szakcsereztet debreceni csoportja számára bizalmi értéket jelent hétfőn délelőtt 9 órakor a tanterületi főigazgatóságon.

Ne felejtse el a hűdésesét vasárnap délután!

DERUS HÉTVECE
Isz, ha elolvassa a

Szabad Száj
legújabb számát.
Minden szombaton:
Szabad Száj
Ára: 1 forint

VEGYES (25)

POLOSKAIRTÁST elángazat és kont-ki eljárásai lelelősséggel vállal: Bozko vegyesüzeműnk Rákóczi 35. Telefon: 33-67. 7. 8. — 25—1411

ADÁS VÉTEL
VEGYES (14)

CIPESZKÉK, felöltészkészítők Bőr, gumicement oleson kapható Soltészki, Kálvin-ter 2. 7. 8. — 14—1407

ELCSEBÉLEM szoba konyháas lakásomat hasonlóval. Érdeklődni szombaton és hétfőn Apafi u. 36. 15—1447

LAKÁS
LAKÁSCSERE (15)

FALURA költözöm, olosobóru jószágértésos szobakonyhá, spájzos, fűrdőszobás, ciosobás villalokosom bútorral, jószágállományjal különbélre: gyümölcses, kerttel együtt átadom. Cim a. kiadóban. 15—1432

HÁZ VILLA (19)

ELADÓ ház nagy kerttel, Hétvezér u. 17. Vághidnál. Ért. Be. he. u. 27. 19—1453

HIRDESSZEN
a Debreczen-ben

Asszonyok, lányok!
A Ti lapotok a

Nők
lapja
Színos, tartalmas képes hetilap
Ára: 1,20 forint
Olvassátok, terjesztétek!

ELVESZETT (24)

ELVESZETT 2 éves világo peji kanca esik, bal csőlabockáján H bílyog Akidukóla értesítsen: Hajó József Haláp 87, vagy Kassa ut 18 alatt. Magas jutalmat adok. 24—1446

SÁRGA kanca 16, bal combján G. L. bílyoggal Hottabágyról, Bence zugl tanáról elvesztett. Meg-jutalmat magas jutalmalom. Góla László, Kiemcs 7. 24—1443

KISCAZDA PART
TISZANTULI NAPILAPJA

CSEKKSZAM: 61,006.

Felőlős szerkesztő és kiadó:
KISS ISTVAN

Szabadság Lapnyomda Debrecen, Bajcsy Zs. u. 1.

Felőlős vezető: Révész Imre